

Čís. 2708.

Rozhodnutím zemské politické správy, jímž schválena byla smlouva o provozování kinematografu zástupcem, jsou soudy vázány a není jim dovoleno, zabývatí se otázkou, zda schválený zástupce není v pravdě pachtěrem licence a jeho ustanovení tudíž s hlediska min. nař. ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák. nicotným.

(Rozh. ze dne 12. června 1923, R I 484/23.)

Žalující kuratorium nadace uzavřelo se žalovaným ohledně provozování, nadaci propůjčené licence kinematografu, jenž až do té doby patřil žalovanému a jím žalujícímu kuratoriu k tomu účelu byl propůjčen, smlouvu ze dne 30. června 1921, v níž uvedeno, že žalující strana licenci bude provozovati zástupcem (§ 9 cit. min. nař. ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák.), jímž ustanovuje se žalovaný, žalovaný pak že funkci tuto přijímá. Výnosem ze dne 12. července 1921 zemská politická správa v Praze ve smyslu Šu 9 min. nař. ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák. schválila žalovaného jako zástupce (obchodvedoucího) žalující strany při provozování kinematografické licence, uvedši, že žalovaný jest dřívějším majitelem licence v téže kinematografické provozovně, a potvrdila současně služební smlouvu, dne 30. června 1921 mezi stranami uzavřenou. Žalobu kuratoria o odvedení výtěžku z kinematografických představení procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud zrušil rozsudek soudu první stolice a uložil mu, by, vyčkaje pravomoci, v jednání pokračoval a znovu rozhodl. Důvody: Odvolacím důvodu nesprávného posouzení věci po stránce právní nelze upřít oprávněnosti. První soud zamítl žalobu jako bezdůvodnou, dospěv k názoru, že v tomto případě nejde ve skutečnosti, jak praví se ve smlouvě ze dne 30. června 1921, o ustanovení žalovaného zástupcem — obchodvedoucím — žalující strany při provozování licence žalujícího kuratoria ku předvádění kinematografických představení ve smyslu Šu 9 odst. 2 min. nařízení ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. z., nýbrž o zakrytý poměr nájemní v provozování licence, kterýž dle ustanovení Šu 9 odstavce první cit. nař. není dovolen, a že důsledkem toho smlouva ze dne 30. června 1921 zřetelem k ustanovení Šu 916 obč. zák. a Šu 9 cit. nař. jest neplatna, na čemž prý ničeho nemůže měniti okolnost, že výnosem zemské politické správy ze dne 12. července 1921 byla táž smlouva schválena. S těmito názory prvního soudu nelze souhlasiti. Jest pravda, že podle Šu 9 min. nař. ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák. nesmí se provozování veřejných kinematografických představení pronajmouti (správně propachtovati, § 1091 obč. zák.). Avšak dle Šu 9 (2) cit. nař. smí se provozování díti zástupcem (obchodvedoucím), bylo-li úředně schváleno, což platí jmenovitě v tom případě, získají-li licence právnické osoby, které jinak by oprávnění, jim uděleného, ani vykonávati nemohly. O takový případ tu jde a třeba zdůrazniti, že udílení licencí a schvalování zástupců (obchodvedoucích) spadá do oboru veřejné správy (§ 4 cit. nař.). V tomto případě je zjištěno, že výnosem zemské správy politické v Praze ze dne 24. listopadu 1920 byla žalující straně příslušná licence udělena a že výnosem téhož úřadu ze dne 12. července 1921 byl žalovaný zástupcem (obchodvedoucím) žalujícího spolku při provozování této licence schválen a to za současného potvrzení slu-

žební smlouvy s ním dne 30. června 1921 uzavřené. Z uvedených výnosů je zřejmo, že příslušný úřad správní smlouvu jemu předloženou nepovažoval za smlouvu pachtovní a že, neshledav v obsahu jejím závady, schválil, aby žalující spolek na základě řečené smlouvy provozoval kinematografickou licenci žalovaným jako svým zástupcem (obchodvedoucím) ve smyslu citovaného nařízení. Poněvadž tu jde o rozhodnutí v oboru veřejné správy, je soud tímto rozhodnutím vázán a není oprávněn, aby je přezkoumával, nanejvýš v tom směru, zda skutkové a právní předpoklady, ze kterých zemská správa politická při svém rozhodnutí vycházela, jsou správné čili nic. Prvému soudu měla tedy postačiti skutečnost, že žalovaný byl oním výnosem právoplatně schválen za zástupce (obchodvedoucího) žalujícího spolku a že příslušná smlouva služební byla současně potvrzena, a měl vzíti dále jen v úvahu, zda žalobní nárok podle nesporného obsahu této smlouvy jest odůvodněn. Kdyby se však přes to, co právě uvedeno, mělo za to, že první soud byl povinen, řešiti otázku, zda nejde tu o zakrytou smlouvu nájemní (správně pachtovní), nebylo by lze dospěti k závěru kladnému, poněvadž smlouva ze dne 30. června 1921 obsahuje četná ustanovení, která se s právní povahou smlouvy pachtovní nesnášejí a jež nasvědčují tomu, že pánem kinematografického podniku zůstal žalující spolek a že žalovaný jako vedoucí orgán podniku byl pouhým zástupcem žalujícího spolku, který jako právnická osoba jinak než zástupcem licence provozovati nemohl. Zřetelem k tomu nelze smlouvu ze dne 30. června 1921 považovati za smlouvu pachtovní, nýbrž za smlouvu zvláštního druhu, která svou povahou se blíží nejvíce smlouvě služební (§ 1151 obč. zák.). Že bylo snahou žalujícího spolku, upravit ve smlouvě otázku finanční způsobem takovým, aby risiko podniku přesunul na žalovaného, nemůže býti tomuto názoru překážkou a je snadno pochopitelné, uváží-li se, že žalující spolek jako spolek dobročinný musil míti zájem na tom, aby z licence, jemu ku podpoře jeho lidumilných účelů propůjčené, měl pro všechny případy zajištěný hmotný užitek. Úpravou finanční otázky, jak byla ve smlouvě provedena, nezměnila se však smlouva tato ve smlouvu pachtovní. Tím padá závěr prvního soudu, že tu jde o právní jednání na oko ve smyslu §u 916 obč. zák. a důsledkem toho o smlouvu neplatnou (správně nicotnou). Tento závěr prvního soudu byl tím méně odůvodněn, poněvadž v celém řízení nevyšlo nic na jevo, co by nasvědčovalo tomu, že srovnalá vůle stran se nekryla s obsahem písemné smlouvy a že smlouva nebyla uvedena v život tak, jak písemně zněla. K tomu bylo by jen ještě poznamenati, že jako sankce na porušení zákazu propachtování licence (§ 9 odstavec první cit. nař.) není stanovena nicotnost nebo neplatnost smlouvy, nýbrž po případě odnětí licence (§ 26 čís. 1 cit. nař.), o němž by zase rozhodovala zemská politická správa. První soud neposoudil věc správně, pokud považoval smlouvu ze dne 30. června 1921 za neplatnou (nicotnou), neboť, jak shora uvedeno, sluší míti za to, že smlouva ta tvoří pro žalobní nárok platný důvod právní. Ježto však první soud důsledkem svých právních názorů nezabýval se zjištěním skutkových okolností, od nichž závisí stanovení výše žalobního nároku, není odvolací soud s to, aby rozhodl ve věci samé.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Lze plně souhlasiti s odvolacím soudem potud, pokud vyslovil, že žalobnímu nároku nejsou na závadu ustanovení §§ 879 a 916 obč. zák., z nichž vycházel soud první stolice, zamítaje žalobu, — a pokud vrátil věc k projednání a rozsouzení do první stolice proto, že procesní soud se svého stanoviska nezkoumal přiměřenosti žalobního nároku a nezjistil skutkových okolností, na nichž závisí jeho výše. Proti vývodům rekursu, které nejsou s to, by v naznačených směrech vyvrátily důvody, uvedené v napadeném usnesení, připomíná se toto: Udělovati licence k pořádání veřejných představení kinematografem, přísluší dle §u 4 nařízení ministerstva vnitra ve shodě s ministerstvem veřejných prací ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák., zemskému politickému úřadu, jemuž přirozeně také náleží, by bděl nad tím, aby podmínky udělené licence byly přesně dodržovány, a, vzejdou-li v té příčině pochybnosti, rozhodoval o tom, zda bylo šetřeno předpisů onoho nařízení. Zemská politická správa v Praze, schválivši výnosem ze dne 12. července 1921 ve smyslu §u 9 nařízení žalovaného jako zástupce (obchodvedoucího) při provozování kinematografické licence, udělené žalujícímu spolku, a potvrdivši smlouvu ze dne 30. června 1921, uznala, že tato smlouva neodporuje předpisům nařízení ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák., naopak s ním se shoduje. Přezkoumati toto rozhodnutí soudům nepřisluší, neboť by tím zasahovaly nepřípustným způsobem do oboru působnosti povolaného administrativního úřadu, a osobovaly by si právo, které jim zákonem přiznáno není. Na tom, zda je smlouva ze dne 30. června 1921 smlouvou služební, jak zemská politická správa předpokládá, či smlouvou jiného druhu, za těchto okolností nezáleží, — stačí, že zemská politická správa, potvrdivši smlouvu, uznala ji se stanoviska nařízení ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák. za bezvadnou. Potud jsou soudy ovšem vázány, a tím padají veškeré námitky, které byly činěny proti platnosti smlouvy a proti oprávněnosti žalobního nároku z důvodu, že prý smlouva, přičic se ustanovením nařízení ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák., jest nicotná (§ 879 obč. zák.). Že smlouva není neplatná dle §u 916 obč. zák., plyne již z té úvahy, že smlouva obsahuje skutečně to, co strany zamýšlely a chtěly, odpovídá tedy právě vůli stran; na tom, jakou právní úpravu daly jí strany, nezáleží, a proto nelze vážně tvrditi, že smlouva byla učiněna jen na oko, jak předpokládá § 916 obč. zák.

Čís. 2709.

Po vyhlášení vyrovnacího řízení nelze na dlužníkovu jmění povolití exekuci, třebaš exekuční návrh podán byl před vyhlášením vyrovnacího řízení.

(Rozh. ze dne 12. června 1923, R I 489/23.)

Vymáhající věřitel podal dne 9. ledna 1923 návrh na povolení exekuce zabavením a prodejem movitých věcí povinného, o jehož jmění bylo dne 12. ledna 1923 zahájeno vyrovnací řízení. Soud první stolice usnesením ze dne 7. února 1923 exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. D ů v o d y: Podle §u 10 (1) cís. nařízení